

2024

RAUNA

Smiltenes novadā
sanāk!

Raunas pagasta vēsture

Raunas pagasts un Raunas apdzīvotā vieta savu vārdu ieguvusi no upes ar tādu pašu nosaukumu, kas iztek no Raunaiša ezera, šķērso visu pagasta teritoriju un ietek Gaujā. Vēsturiski Raunas pagasts dēvēts arī par Pils-Raunas pagastu. Viens no senākās vēstures un dabas procesa lieciniekiem Raunas pagastā ir avotu veidots saldūdens kaļķiežu atsegums - Raunas Staburags, kura aizsardzībai izveidots dabas liegums.

Sākotnēji Raunas pagasta teritoriju apdzīvoja tautu grupa - somugri, kurus ap 7. gs. nomainīja viena no baltu tautām - latgaļi. Kā liecinieki šiem procesiem ir Raunas pagastā esošie senkapi, kā arī iespaidīgais Tanīsa pilskalns. Arī viduslaikos Rauna ir bijusi nozīmīgs varas, reliģiskais un saimnieciskais centrs. Par to liecina Raunas pils, kas bija viena no Rīgas arhibīskapa pilīm un būtisks nocietinājums arhibīskapa varas sistēmā. Pils nocietinājumus likvidēja tikai 1683. gadā. Aptuveni vienā laikā ar pili vai nedaudz vēlāk celta Raunas baznīca. 15. gs. blakus Raunas pilij izveidojās apdzīvota vieta, ko varam uzskatīt par Raunas apdzīvotās vietas pirmsākumiem, bet 16. gs. blakus pilij izveidojās Raunas pils muiža, kas pēc pils pamešanas kļuva par vienu no Raunas pagasta galvenajiem kultūrvides un saimnieciskajiem elementiem. Muižas īpašnieki bieži mainījās. Vieni no pēdējiem muižas īpašniekiem bija bagātā Vulfu dzimta. Raunas muižai bija arī vairākas pusmuižas jeb palīgsaimniecības: Cimzas, Bormaņu, Lorenču, Marijkalna, Cīruļu, Krūklantu, Papānu, Vības.

Raunas pagasts daudzus gadsimtus ietilpa Raunas draudzē, ko var uzskatīt par Raunas vēsturisko novadu un kas bija krietni vien plašāks kā Raunas pagasts šodien. Vēsturiskajā Raunas novadā iekļāvās arī Veselavas, Jaunraunas, Baižkalna, Launkalnes, Brantu, Startu, Rozes, Grestes un Mārsnēnu muižas. Raunas draudze 18./19. gs. bija viena no biežāk apdzīvotajām draudzēm Latvijas teritorijā – tajā bija 300 apdzīvotas sētas, bet Raunas pagasta zemnieki izteikti nodarbojās ar amatniecību, īpaši aušanu, ar ko tie līdztekus piebaldzēniem bija pazīstami arī citos novados.

Raunas draudzei bija liela loma latviešu tautas garīgās kultūras vēsturē. 18. gs. draudze kļuva par vienu no hernhūtiešu jeb brāļu draudžu darbības centriem. To darbībai bija būtiska ietekme uz zemnieku garīgās kultūras un domāšanas attīstību, par ko liecināja lasītpratēju skaits draudzē. Liela nozīme tautas izglītības sekmēšanā bija Raunas draudzes skolai, kas bija slavēta visā Vidzemē un kur mācījušies daudzi vēlāk ievērojami cilvēki. Te savu pirmo izglītību ieguva pedagogs un latviešu kora mūzikas pamatlicējs Jānis Cimze. 19. gs. Rauna izveidojās par nelielu lauku rūpniecisko centru, jo tās apkārtnē darbojās cukurfabrika, papīrfabrika, metālapstrādes uzņēmums, dzirnavas, zāgētavas, alus brūzis, kaļķu dedzinātavas, ķieģeļu un podnieku cepļi, astoņi krogi, moderniecība u.c.

20. gs. sākums Raunas pagastā, tāpat kā visā Latvijas teritorijā, iesākās ar 1905. gada revolūcijas notikumiem. Raunā izveidojās tā dēvētā Tautas sapulce, kurā tika pieprasīta vietējo jautājumu pastāvīgāka izlemšana. Līdz Pirmajam pasaules karam turpināja attīstīties Raunas centra apbūve. Ar sabiedrības organizētu atbalstu tika uzcelts iespaidīgais Lauksaimniecības biedrības nams. Lai gan Pirmais pasaules karš tiešā veidā Raunu neskāra, tomēr Raunas apkārtnē norisinājās Latvijas vēsturē izšķirošās Cēsu kaujas un šeit bija izvietoti Igaunijas armijas spēki. Kopumā Brīvības cīņās krita 33 Raunas draudzes locekļi, un 8 saņēma Lāčplēša Kara ordeni.

Raunas pagasta vēsture

20. gs. 20.- 30. gadu vēsture Raunas pagasta kontekstā uzskatāma par izaugsmes laiku. 20. gs. 20. gadu otrajā pusē Rauna ieguva lielāko daļu tās centrālās daļas apbūves. Tāpat Raunas pagastā bija attīstījusies aktīva sabiedriskā dzīve, par ko liecina vērā ņemamais biedrību skaits. Liels notikums Raunā bija arheoloģiskie izrakumi Tanīsa pilskalnā 1927. gadā, kurus apmeklēja prezidents Gustavs Zemgals. Pēc sešiem gadiem, 1933. gadā, Raunu apmeklēja prezidents Alberts Kviesis, lai atklātu Brīvības pieminekli. Uz 20. gs. 30. gadu otro pusi Raunas pagastā bija vairāk kā 3 tūkstoši iedzīvotāju, no kuriem lielākā daļa bija zemnieku, kas strādāja 588 lauku saimniecībās.

Otrais Pasaules karš tiešā veidā Raunas pagastu neskāra un okupēto varu ietekme bija līdzīga kā citviet Latvijā. 1941. gadā un 1949. gadā norisinājās masveidīgas iedzīvotāju izsūtīšanas, kurās no Raunas un Baižkalna pagastiem tika izsūtīti 124 cilvēki. Pēc Otrā pasaules kara un atkārtotās Latvijas okupācijas Raunas pagastā aktīvi darbojās mežabrāļi. Lielākajā daļā gadījumu mežabrāļu kustībā iesaistītie cilvēki tika iznīcināti. 1952. gada 16. aprīlī čekisti iznīcināja Dailoņa Breikša vadīto nacionālo partizānu grupu Raunas pagasta "Daiņkalnos" un "Graškalnos".

Padomju laiks pagastā iesākās ar zemes reformu un saimniecības steidzīgu atjaunošanu. Raunas un Baižkalna pagastā izveidoja 9 kolhozus, kurus vēlāk apvienoja zem diviem kolhoziem - "Sarkanais Oktobris" un "Zelta Druva". 20. gs. 50. – 60. gados uz Raunas mašīnu-traktoru staciju bāzes tika izveidota Latvijas Lauksaimniecības tehnikas Cēsu rajona Raunas nodaļa jeb Lauktehnika. Tas bija lielākais rūpniecības uzņēmums Raunas pagastā, kurā strādāja ap 500 darbinieku, apkalpojot 15 kolhozus, 8 padomju saimniecības, vairāk kā 300 fermas. Lauktehnika nodarbojās ar traktoru, lauksaimniecības mašīnu remontu, pārvadāja kravas, nodrošināja kolhozu materiāli tehnisko apgādi u.c.

1959. gadā Raunu apmeklēja PSRS vadītājs Ņikita Hruščovs un Vācijas Demokrātiskās Republikas vadītājs Valters Ulbrihts, par kuru vizīti saglabājušies daudzi amizanti raunēniešu atmiņu stāsti. Padomju laika Raunā bija raksturīga aktīva kultūras dzīve. 1955. gadā Raunas pagasta kolhozu apvienotais koris tika izvirzīts uz Latviešu mākslas un literatūras dekādi Maskavā, bet Raunas ciema kultūras nams bija starp labākajiem lauku kultūras namiem Latvijā. Šajā laikā darbojās Raunas lauku slimnīca, pienotava, aptieka, skola, divi bērnudārzi, pasta-sakaru nodaļa, sadzīves pakalpojumu uzņēmums, grāmatnīca u.c.

Iesākoties pārmaiņām 20. gs. 80. gados, atmodas vēsmas nesa pārmaiņas arī Raunas pagasta dzīvē. 1988. gadā tika nodibināta Latvijas Tautas frontes Raunas pagasta atbalsta grupa, kas 1988. gada 18. novembrī pie Raunas Brīvības pieminekļa uzvilka sarkanbaltsarkano karogu un atjaunoja pieminekļa vēsturisko uzrakstu "Dievs, svēti Latviju!". Par Raunas pagasta izaicinājumu pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas kļuva pagasta pastāvība Cēsu rajona ietvaros. 1995. gadā Raunas pagasts kļuva par sakoptāko Vidzemes pagastu. 2006. gadā tika atjaunots Raunas pils tornis. 2009. gada sākumā tika izveidots Raunas novads, apvienojot divus bijušā Cēsu rajona pagastus – Raunas un Drustu. 2021. gada 1. jūlijā teritoriāli administratīvās reformas rezultātā Raunas novads tika pievienots Smiltenes un Apes novadiem, veidojot jauno Smiltenes novadu.

Raunas Velnala

Velnala ir aptuveni 50 m² liela un 13,6 m dziļa pazemes ala devona iežu baltajās smiltīs. Mērījumi veikti 1974. gada vasarā. Alas sākums ir plašs, taču tālāk ala strauji sašaurinās. Pēdējo reizi tā aizbira 20. gadsimta 70. gadu beigās – 80. gadu sākumā. Pēc tam tā stāvēja aizbirusi vairāk kā 20 gadus, bet tika attīrīta tikai 2004. gadā.

Virs alas tek vairāki avoti, kuri ziemā veido skaistus leduskritumus alas priekšā.

 GPS 57.329538, 25.600762

Tanīsa pilskalns

Tanīsa pilskalnu var dēvēt par “Raunu pirms Raunas”. Tas atgādina par Raunas kā apdzīvotas vietas pirmsākumiem. Kalns ticis apdzīvots jau kopš 6. gs. pirms mūsu ēras, kad šeit uz dzīvi apmetās somugri, kurus vēlāk nomainīja latgaļi un savam valdniekam kalnā izveidoja apmetni. Kalna augstums ir 60m v.j.l. un 25m virs Dzirnezera dīķa līmeņa.

Tanīsa pilskalns ir valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis.

 GPS 57.329830, 25.605135

Interaktīvā izziņas un dabas taka Raunas parkā

Izzinošā dabas taka tiek dēvēta arī par “Fizikas āra laboratoriju”, kuru apmeklēt aicināts ikviens interesents, izmantojot taku kā neformālās izglītības rīku. Takā ir vairāki objekti, kuri caur spēles un interaktīvās iesaistes principiem atklāj vairākus dabiskos fizikas likumus.

Elementos ir iespējams uzzināt par tādiem likumiem kā svārstība, kustības ātrums, smaguma centra atrašana u.c.

 Raunas parks, GPS 57.332325, 25.611945

Pils vēstures taka Raunas parkā

Takā ir izveidoti vairāki elementi, kas atspoguļo Raunas pils arhitektonisko uzbūvi tās pastāvēšanas augstākajā posmā. Galvenokārt, izmantoti elementi no galvenās pils, jo tās struktūra daļēji saglabājusies un atpazīstama šodienas pilsdrupās.

Šī taka ir kā turpinājums interaktīvās izziņas takai Raunas pils parka teritorijā.

 Raunas parks, GPS 57.331733, 25.612398

Raunas Staburags

Raunas Staburags veidojies pazemes ūdeņiem plūstot caur nogulumu slāņiem, kur ūdens piesātinās ar kaļķi, un, izplūstot virszemē, tas uzkrājas pazemes ūdens izplūdes vietās, kur sastopamas zāles stiebru, lapu, sūnu, koksnes atliekas, kas pārkaļķojas un tādā veidā rodas porainais kaļķiezis jeb šūnakmens. Kaļķieži sākuši veidoties pirms 8000 gadiem un to veidošanās process turpinās joprojām. Gada laikā tas pieaug par apmēram 0,4 – 0,8 mm.

Raunas Staburags ir ap 3,5 m augsts un 17 m plats, kopējais kāpņveidīgās kraujas garums ir 35 m. To klāj vairāk kā simts aizsargājamo aļģu un sūnu sugu.

 GPS 57.3209685, 25.605991

Raunas Staburags ir iekļauts Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju sarakstā.

Uz Raunas Staburaga (šūnakmens kraujas) kāpt **AIZLIEGTS!**

Cimziņa

Cimziņa ir 18km gara upīte, kura iztek no Skrapča ezera. Kopējais upes kritums ir 125m, līdz ar to tā tiek uzskatīta par vienu no straujākajām Vidzemes upēm. Cimziņa vietām sasniedz 2-3m platumu, bet lielākoties upīte ir ļoti šaura. Tās gultne ir akmeņaina, vietām upē guļ palieli laukakmeņi, līdz ar to palu ūdeņos veidojas mutuļojošas krāces.

Varoņu aleja

1932. gada pavasarī Raunas un apkārtnes atbrīvošanas pieminēkļa komiteja noorganizēja piemiņas ozolu alejas stādīšanu pieminēkļa laukumā. Katrs iestādītais ozols ir piemiņa kādam Brīvības cīņās bojā gājušam Raunas draudzes loceklim. Zem katra iestādītā ozola ieraka pudeli ar bojā gājušā karavīra vārdu un īsiem biogrāfiskiem datiem.

 Rīgas iela 1, Rauna

Raunas upe

Raunas upe iztek no Raunaiša ezera Vidzemes augstienē. Tās kopējais garums - 60,8km, bet Smiltenes novadā tā tek 39km garumā. Kopējais upes kritums - 183m. Lielākās Raunas pietekas Smiltenes novada teritorijā - Līčupe un Cimziņa. Smiltenes novadā Raunas upes krastos atrodas tādas ievērojamas vietas kā Raunas Staburags, Tanīsa kalns, Raunas dzirnavas (HES), Velnala u.c. Laivošanai Raunas upe piemērota posmā zem Raunas dzirnavām.

Raunas Velnala

Veselības dabas taka

Nepilnus 2 km garā taka ved gar Raunas upi. Šeit baltie smilšakmens atsegumi, akmeņainā upes gultne un industriālais mantojums mijas ar stalto Tanīsa kalnu, noslēpumaino Velnalu un neskartas dabas stūrīšiem. Tā ir lieliska vieta, kur netraucēti baudīt dabu, pasapņot "Sapņotavā", izvēdināt galvu vai vienkārši izkustināt kājas nesteidzīgā pastaigā.

 Takas sākums pie Cēsu ielas vai Valmieras ielas tilta pār Raunas upi
GPS 57.333242, 25.608686

Līčupe

Līčupe ir 22,4km gara, neliela, izteikti līkumota upīte. Upes kopējais kritums ir 11m un tā ietek Raunas upē Tanīsa kalna pakājē. Gar Raunas un Līčupes satekas vietu ved dabas taka, kas dod iespēju ērti apskatīt mazo upīšu savienošanos. Tikai lielos palu ūdeņos Līčupe uzņem spēku, piepildās ar ūdeņiem un pārplūst.

Raunas Romas katoļu baznīca

Dekāns A. Piebalgs 1939. gadā nopirka divu stāvu māju Raunā baznīcas iekārtošanai.

Vēlāk prāvests J. Jaškomičs, kapelu pārveidoja par glītu dievnamu ar pīlāriem, ģipša ornamentiem, altāri, skaistu bitskrēslu un soliem. Diemžēl, šis vēsturiskais mantojums nav saglabājies.

Iepriekš piesakoties, iespējams doties nelielā ekskursijā.

 Jaunatnes iela 10, Rauna
 +371 29743182

Daktera Zālīša māja

Māja celta 20. gadsimta 30. gadu beigās ilggadīgajam Raunas draudzes ārstam, Raunas slimnīcas dibinātājam Rūdolfam Skaidrajam, bet 1994. gadā tā nonāca ārsta, onkologa, psihoterapeita un seksologa Jāņa Zālīša īpašumā, un tajā joprojām saimnieko Zālīšu ģimene.

Šobrīd mājā iespējams noklausīties stāstījumu un apskatīt izcilo ārstu dzīvei un darbam veltītas ekspozīcijas.

 Cēsu iela 8, Rauna
 +371 29742087

Raunas Evaņģēliski luteriskā baznīca

Precīzs Raunas baznīcas celšanas gads nav zināms. Pirmo reizi rakstītajos vēstures avotos tā pieminēta 1457. gadā. Kopš uzcelšanas Raunas baznīcas izskats krietni mainījies un tā piedzīvojusi vairākas nopostīšanas un pārbūves. 1803. – 1804. gadā baznīca piedzīvoja vērienīgāko pārbūvi – tās dienvidu pusē tika izlauzta siena un piebūvēta klāt vēl viena daļa, kur šobrīd ir galvenā ieeja, kā arī altāris pārcelts no austrumu gala uz ziemeļu sienu. Tas veikts, lai baznīcu paplašinātu, jo 18. gadsimta beigās Raunas draudzē oficiāli bija 10 tūkstoši draudzes locekļu.

 Valmieras iela 3, Rauna
 +371 26553111

Raunas viduslaiku pilsdrupas un skatu tornis

Raunas viduslaiku pilsdrupas ir vienas no visapjomīgākajām un labāk saglabātajām pilsdrupām Latvijā. No Rīgas arhibīskapa Johanna IV no Cintenē rakstītiem avotiem secināms, ka pils celta 14. gadsimta sešdesmitajos gados. Šī bija viena no Rīgas arhibīskapa galvenajām uzturēšanās vietām. Lielākos postījumus Raunas mūra pilij nodarīja Polijas – Lietuvas konflikts ar Zviedrijas karalisti 17. gs. sākumā un vidū.

Šobrīd skatu torņa apmeklētāji var iekļūt tornī piespiežot pogu, kas izvietota pie torņa durvīm.

 GPS 57.330639, 25.612079
 +371 28 728 377
 raunasmuzejs@smiltenesnovads.lv
 <https://pils.rauna.lv/>

Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centra izstāžu telpa

Raunas muzejs vāc, glabā, pēta un popularizē Raunu raksturojošās kultūrvēsturiskās vērtības.

Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centra izstāžu telpā (ieeja caur Raunas bibliotēku) tiek iekārtotas mainīgas, Raunas un tās apkārtnē veltītas izstādes.

 Rīgas iela 2, Rauna
 +371 28 728 377
 raunasmuzejs@smiltenesnovads.lv

Bareljefs tēlniekam Kārlim Baumanim

2016. gada septembrī, atzīmējot tēlnieka, grafiķa un mākslas vēsturnieka Kārļa Baumaņa (1916 – 2011) simto dzimšanas dienu, Raunā tika atklāts tēlnieces Olitas Nigules veidotais bareljefs.

 Pie ēkas Valmieras ielā 6, Raunā

Dabas galerija

2017. gada 15. jūlijā Raunas centrā tika uzstādīti pieci gotikas stilā veidoti galerijas stendi. Stendu dizainā apvienotie stili ir aizgūti no Raunas viduslaiku pilsdrupām un Raunas evaņģēliski luteriskās baznīcas.

 Vidzemes iela 2, Rauna

Raunas kapsēta

Raunas kapsēta iesvētīta 1773. gada 29. jūnijā mācītāja Mihaela Vurma laikā. Līdz tam kapsēta atradās pie Raunas baznīcas. Raunas kapsētā apglabāti vairāki ievērojami cilvēki un atrodams ievērojams skaits mākslinieciski vērtīgu kapa pieminekļu un metāla krustu.

 "Raunas kapsēta", Cimza, Raunas pag.

Koka ūdenscaurule

Kad Raunā vēl nebija ierīkots centrālais ūdensvads, Raunas ciema iedzīvotāji ūdeni ieguva no divām akām centrā. Izveidojoties Raunas pienotavai 20. gs. 20. gados pieauga ūdens patēriņš, tāpēc ūdens pienotavai tika iegūts no parkā esošā avota, to piegādājot pa koka caurulēm. Viena no caurulēm eksponēta parkā un pieejama apskatei.

 Raunas parks, GPS 57.330870, 25.615552

Raunas dzirnavas

Dzirnavas Raunā pastāvējušas jau kopš 16. gadsimta. Sākotnēji dzirnavu aizsprosts bijis no koka, bet 19. gadsimta beigās pie dzirnavām ierīkoja upes aizsprostu ar trim sliekšņiem. Laika gaitā, mainoties dzirnavu īpašniekiem, mainījās arī iekārtas un dzirnavu pielietojums. Šeit ir bijuši miltu gaņģi, vilnas pārstrādes iekārtas, ābolu sulu spiedes, un pat neliela kokzāgētava. Šobrīd dzirnavās darbojas HES. Raunas dzirnavas ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, kas pieder privātam uzņēmējam.

 Dzirnavu iela 4, Rauna

Piemineklis Jānim Cimzem

1989. gada 20. jūnijā Raunas centrā atklāja tēlnieka Romualda Getauta veidoto pieminekli ievērojamākajam novadniekam, latviešu pedagogam, tautas dziesmu vācējam un harmonizētājam, ērgelniekam, latviešu kora mūzikas pamatlicējam un profesionālās mūzikas aizsācējam Jānim Cimzem (1814 – 1881). Jānis Cimze dzimis 1814. gadā Raunas draudzes Cimzas pusmuižā, bet apglabāts Valkas Lugažu kapsētā.

 Vidzemes iela 2, Rauna

Raunas Brīvības piemineklis

Piemineklis atklāts 1933. gadā, un tas ir veltīts Pirmajā pasaules karā un Brīvības cīņās kritušo Raunas draudzes locekļu piemiņai. Uzreiz pēc pieminekļa atklāšanas tas kļuva par vienu no Raunas sabiedriskās un kultūras dzīves centriem un Raunas simboliem. Padomju gados piemineklis tika saglabāts, taču iznīcināts tika uz pieminekļa esošais uzraksts "Dievs, svēti Latviju". Šajā laikā pieminekļa teritorija bija aizaugusi ar krūmiem. 1989. gada pavasarī tika veikta pieminekļa tīrīšana, teritorijā esošo kāpņu labošana un vēsturiskā uzraksta "Dievs, svēti Latviju" atjaunošana.

 Rīgas iela 1, Rauna

Saimniecības/mājražošana/amatniecība/ degustācijas/meistarklases/ēdināšana

Latnature čipsu ražotne

Neliels, veselīgi domājošs uzņēmums, kas nodarbojas ar dārzeni, augļu un ogu pārstrādi dažādos veselīgos našķos. Piedāvātais sortiments iekļauj burkānu, biešu, kalē čipsus, smiltsērķšķu sausmaizītes u.c. produktus.

Piedāvājumā: ekskursijas, degustācijas, pašapkalpošanās veikaliņš

📍 Cēsu iela 10-1, Rauna
☎️ +371 29149177

Kolekcijas dārzs

Kolekcijas dārzā Raunā apskatāmas vairāk kā 260 priežu dažādības, 120 hortenziju šķirnes, 70 filadelfu, 30 bērzu šķirnes.

Piedāvājumā: patstāvīgi vai gida pavadībā apskatīt dārzu – kolekciju, iegūt zināšanas par dažādiem augiem.

📍 Lauku iela 1, Rauna
☎️ +371 26323632; +371 26420112
@ janlo@tvnet.lv

Alus darītava "Malduguns"

Malduguns alus ir viens no pirmajiem amata (craft beer) alus brūžiem Latvijā. Šeit tiek ražots kvalitatīvs, dažādu šķirņu un neparastu garšu alus. Ekskursijas pieejamas nelielām grupām (10pers.), nedēļas nogalēs, iepriekš pieskoties.

Piedāvājumā: ekskursijas ar alus degustāciju un uzkodām

📍 Parka iela 2A, Rauna
☎️ +371 25 541 552
@ malduguns@kautkur.lv

Keramikas darbnīca "Auškāpi"

Laimoņa Cepurīša Keramikas darbnīcā darbi tiek darināti no sarkanā, melnā un baltā māla, kā rezultātā top gan etnogrāfiska, gan mūsdienīga dizaina trauki. Tie tiek apdedzināti Vidzemes tipa malkas ceplī, kas ir viens no pēdējiem tāda veida cepliem Latvijā.

Piedāvājumā: ekskursijas, meistarklases, produktu iegāde

📍 "Auškāpi", Raunas pagasts
☎️ +371 29499320; +371 26198734
@ rutina64@inbox.lv

Siera un makaronu ražotne

Siera ražotne ir ģimenes uzņēmums un vienīgā vieta Baltijā, kur top Raunas Zaļais siers ar pašu dārzā audzētu sierāboliņu. Paralēli siera dzīvei ražotnē top vairāk kā 20 veidu Mājas makaroni no vistu olām.

Piedāvājumā: ekskursijas, degustācijas, pašapkalpošanās veikals

📍 Parka iela 4a, Rauna
☎️ +371 26003833
@ sierarazotne@gmail.com
🌐 www.sierarazotne.lv

Pašapkalpošanās veikals
Siera un makaronu ražotnē

Saimniecības/mājražošana/amatniecība/ degustācijas/meistarklases/ēdināšana

Z/S Mežnoras "Zemenes, avenes un vīns Raunā"

Z/S "Mežnoras" 1,6ha platībā audzē vasaras un rudens avenes un zemenes uz lauka un segtās platībās, siltumnīcā. No savā dārzā audzētajām ogām tiek gatavots mājas vīns.

Piedāvājumā: ekskursija, degustācijas, mājas vīna un ogu (sezonā) iegāde.

📍 "Mežnoras", Rauna
☎ +371 29113619; +371 27814235
✉ meznoras93@inbox.lv

"Raunas stādi" un Riekstiņu ģimenes dārzs

"Raunas stādi" audzē vasaras puķes, ziemcietes, graudzāles, dārzeņu un garšaugu stādus, kā arī dekoratīvos krūmus un skuju kokus. Blakus stādaudzētavai var iepazīt privāto dārzu, kura dobēs ir atrodamas daudzas un dažādas ziemcietes, graudzāles, egļu, priežu un dekoratīvo krūmu sugas un šķirnes.

Stādus iespējams iegādāties "Raunas stādu" darba laikā, bet dārza apmeklējums iepriekš jāpiesaka!

📍 "Bērziņi 2", Rauna
☎ +371 29333780
✉ lasmariekstina@inbox.lv
🌐 www.raunasstadi.lv

Jsk "Baižkalna staļļi"

Zirgu stallis, kas atrodas vēsturiskajā Baižkalna muižas kompleksā. Piedāvājumus savā starpā iespējams kombinēt un izvēlēties vai nu tikai vienu, vai visus.

Piedāvājumā: dažādu zirgu šķirņu apskate, izjādes, izbraucieni, ekskurijas Baižkalna muižas vecajā stallī, radošās darbnīcas bērniem (vasaras sezonā) un ponijs

📍 "Baižkalna Staļļi", Rauna
☎ +371 29540152; +371 28842581
✉ baizkalnastalli.r@gmail.com

Raunas Ceplis

Z/S "Jaun-leviņas"

Saimniecībā ražo cidoniju sukādes, marmelādes, sīrupus, konfektes, tējas (liepziedu, piparmētru), medu, olas, kā arī audzē dažādus mājputnus, savvaļas zirgus un govus.

Piedāvājumā: degustācijas, dažādu šķirņu mājputnu, savvaļas zirgu un govju apskate, senā dzīvesveida izziņa

📍 "Jaun-leviņas", Raunas pagasts
☎ +371 26463980; +371 29495146
✉ jaun-ievinas@jaun-ievinas.lv
🌐 www.jaun-ievinas.lv

Raunas Ceplis

Keramikas darbnīca, kurā iespējams iepazīt keramikas trauku un priekšmetu izgatavošanas procesu no māla iegūšanas līdz gataviem izstrādājumiem.

Piedāvājumā: darbnīcas, dārza apskate, ekskursijas, kāzu pieturvietas izklaides

📍 „Kieģelceplis”, Raunas pagasts
☎ +371 29364949
✉ info@raunasceplis.lv
🌐 www.raunasceplis.lv

Saimniecības/mājražošana/amatniecība/ degustācijas/meistarklases/ēdināšana

Lauras Rozes dabīgās kosmētikas un smaržu darbnīcas

Iespēja piedzīvot dabīgo smaržu radīšanu un veselīgas kosmētikas gatavošanu. Pieņem nelielas grupas (5-15pers.).

Piedāvājumā: sarunas un padomi par dzīvo skaistumkopšanu, dabīgu un veselīgu ādas kopšanu, meistarklases, produktu iegāde

📍 Saules iela 1, Rozes, Raunas pag.

☎️ +371 26321109

@ www.calendula.lv

Bioloģiskā saimniecība "Vecklinči"

Saimniecība ar bioloģiski sertificētām pļavām un dārziem. Savvaļas augu atpazīšanas pastaigā pa Vecklinču dabīgajām ganību pļavām varēsī pats salasīt dažādus savvaļas augus, kas noder tējai, salātiem un Līgo vainagam. Apskati, Izbaudi, sasmaržo un, galu galā arī nogaršo neparasto kaņepju tēju.

📍 "Vecklinči", Raunas pagasts

☎️ +371 28104885

@ lasma.raupe@gmail.com

🌐 www.vecklinci.lv

Kafejnīca "Jaunā Rauna"

"Šmitiņu galdniecība"

Viesošanās nelielā ģimenes galdniecībā pašā Cimzas centrā.

Piedāvājumā: eksursija darbnīcā, vēsturisko amatniecības darba rīku apskate, modernu koka izstrādājumu meistarklases, koka puzzles - kuba izgatavošana

📍 "Cimziniēks", Cimza, Raunas pag.

☎️ +371 28704309

@ petteris@inbox.lv

Dabīgā koka izstrādājumu meistarklases

Koka meistara Agra Sērmūkšļa pavadībā, iespējams izgatavot lokus, lāpstiņas, stampiņas un citus koka izstrādājumus.

Īpaši pacietīgajiem ir iespēja radīt savus "skrejošos klucīšus".

📍 Dzirnavu iela, Rauna

☎️ +37128627542

Kafejnīca - bistro "Jaunā Rauna"

Ikdienā piedāvā bufetes tipa ēdināšanu un pusdienu komplektus.

Pieņem pasūtījumus un klāj banketu galdus. Daļa no ēdienu produktiem tiek audzēti vai ražoti Raunā.

📍 Rīgas iela 2a, Rauna

☎️ +371 22471245

@ sintijarude6666@gmail.com

🌐 www.magnafood.lv

Naktsmītnes/viesību telpas

Viesu nams "Jaun-leviņas"

Iekopta dīķa krastā atrodas viesu nams ar kamīnzāli svinību rīkošanai, pirti un masāžas vannu, atsevišķām istabiņām nakšņošanai. Pieejamas arī telšu vietas brīvā dabā. Papildus piedāvā iespēju atpūsties pie dīķa un peldēties, kā arī makšķerēt.

Iespējams pieteikt arī ēdināšanas pakalpojumus.

📍 "Jaun-leviņas", Raunas pagasts
☎ +371 26463980; +371 29495146
✉ jaun-ievinas@jaun-ievinas.lv
🌐 www.jaun-ievinas.lv

Viesu māja "Puskalni"

Komfortabls atpūtas namiņš pie ūdens ar slidkalniņu, karsto kublu, batutu un skaistu skatu uz saulrietiem pār Raunu.

Atrodas nelielas pastaigas attālumā no Raunas centra.

Viesu māja pieejama no aprīļa līdz oktobrim.

📍 "Puskalni", Vidzemes iela 27, Rauna
☎ simona.braca@inbox.lv
☎ +37129194825; +37129104800

Hostelis Nr.2

Naktsmītnē pašā Raunas centrā, kur viesu ērtībām ir pieejami 5 numuriņi gan ar privāto, gan ar koplietošanas vannas istabu.

Viesu rīcībā ir virtuve ar ledusskapi, izlietni, mikroviļņu krāsni, kā arī bezmaksas autostāvvietu un bezvadu internetu.

📍 Rīgas iela 2, Rauna
☎ +371 27878550
✉ hostel.nr2@gmail.com

"Dzīvdabas kultūrtelpa"

Viesību telpas atrodas mierpilnajā Cimzas teritorijā. Lielā, plašā zālē ir lielska vieta banketiem, konferencēm un dažādu veidu ballītēm visās sezonās.

Interesentiem ir arī iespēja doties ekskursijā pa līdzās esošo galdniecību.

📍 "Cimznieks", Cimza, Raunas pag.
☎ +37128704309

Raunas vecpilsētas centra apartamenti

📍 Cēsu iela 2, Rauna
☎ +37129455975
✉ avanda.l@inbox.lv

Raunas apartamenti Nr. 8

📍 Parka iela 14 - 8, Rauna
☎ +37126446072
✉ parkastreet14@gmail.com

Viesu nams "Jaun-leviņas"

Viesu nams "Puskalni"

Noderīga informācija

Publiskās labierīcības

Publiskā tualete, duša, bērnu pārtinamais galdiņš, veļas mazgāšana

Rīgas iela 1c, Rauna

09:00 - 20:00

Publiskā tualete

starp pilsdrupām un stadionu

8:00 - 17:00 (*septembris - maijs*)

24/7 (*jūnijs - augusts*)

Pasts un pakomāti

Raunas pasta nodaļa

Cēsu iela 6, Rauna, Smiltenes nov., LV-4131

Omniva pakomāts

Raunas TOP, Cēsu iela 2a, Rauna

DPD paku skapis

Raunas TOP, Cēsu iela 2a, Rauna

TOP Venipak pakomāts

Raunas TOP, Cēsu iela 2a, Rauna

Aptieka "Raunas aptieka"

Cēsu iela 2a, Rauna

+371 64177103

P.-Pk.: 8:00-18:00

S.: 9:00 - 14:00

Sv. slēgts

Smiltenes novada pašvaldības policija

+371 28659933 vai 110

Ūdens ieguves punkts

GPS 57.331416, 25.610506

Degvielas uzpildes stacija

"Gotika Auto"

Parka iela 4, Rauna

08:00 - 22:00

Skaidras naudas izņemšanas punkts

Swedbank bankomāts, Valmieras iela 1a, Rauna

Transporta pakalpojumi

Raunas autoosta, Valmieras iela 1a, Rauna

Raunas bibliotēka

Rīgas iela 2, Rauna

Gids

Ieva Plētiņa

+371 28728377

Audiogids

<https://pils.rauna.lv/>

**Raunas pagastā
sanāksme!**

Smiltenes novads

**Tūrisma informācija:
Smiltenes novada Tūrisma informācijas centrs**

Dārza iela 3, Smiltene

+371 29395200

ticsmiltene@smiltenesnovads.lv

visitSmiltene

www.visit.smiltenesnovads.lv